

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Historia de principe Edessenorum. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

etiam ex illis, qui sunt fratres domini nuncupati, extitisse, constat. Post verò quasi complures præter istos fuissent, qui ad duodecim similitudinem & exemplum nominabantur apostoli (qualem Paulum fuisse accepimus) adiungit: Deinde visus est omnibus apostolis. verum de his satis multa.

Historia de principe Edessenorum.

CAP. XIII.

Historia autem, quæ de Thaddæo traditur, ita se habet. Admiranda domini & seruatoris nostri Iesu Christi diuinitas propter incredibilem suam vim & potentiam in omnes homines crebris sermonibus peruagata, infinitos propè cum ex longinquis regionibus, tum ex ipsa Iudæa, ob spem ipsorum animis de curatione morborum & variarum cuiusq; generis perturbationum, quibus vexabantur iniectam, ad se attraxit. Atq; hac de causâ Abgarus rex, qui gentibus propè Euphratem incolentibus præstantissimè & summa cum laude præfuit, vbi esset graui morbo & insanabili illo quidè (quantum in hominum facultate & curandi vi situm erat) penè corpore labefactatus, celebreq; nomen Iesu, & diuinas eius virtutes constanter ab omnibus testatas accepisset, epistola ad eum per internuntium missa, supplex orauit, vt morbo, quo cruciabatur, penitus liberaretur. Iesus verò licet illi, ipsius auxilium tum imploranti, minimè obsequeretur, literas tamen separatim ad eum scriptas dare non grauatus est: in quibus se vnum ex suis discipulis, qui morbo mederetur, eò missurum, & salutem non ei solum, sed etiam suis omnibus præstaturum benignus promisit. Neque certè longo temporis spatio interposito, ista promissa erant illi cumulatè perfecta. Nam vbi seruator excitatus à mortuis, in cælum ascenderat, Thomas vnus ex duodecim apostolis, diuino quodam impulsu commotus, Thaddæum fratrem, qui erat in numerum septuaginta discipulorum Christi ascriptus, prædicatorem & euangelistam doctrinæ Christi ad Edessam vsque misit. Ac per ipsum seruatoris nostri promissa exitum suum sunt plenè consecuta.

E ij Quarum

EVSEBII HISTORIAE

Quarum rerum insigne & locuples testimonium ex tabulario Edessæ ciuitatis id temporis à rege gubernatæ depromptum habes. Nam in tabulis publicis quæ nedum veteres sed recentes etiam res nuper ab Abgaro gestas continebant, hæc eadem ad hanc nostram ætatem reseruata reperiuntur. Quare nihil commodius esse putavi, quam ipsas epistolas à veteribus illis annalibus petitas, atque adeo ad verbum ex lingua Syriaca in Græcam conuersas hoc loco citare: quæ ita se habent.

Abgarus, Princeps Edessæ, Iesu, Seruatori propitio, qui in con-
finijs Hierusalem in carne apparuerit. Salutem.

Insignes illas virtutes, & curationes quæ abs te sine medicamentis, & sine herbis factæ sunt auditione accepi. Cæcos enim vt fama est, videre efficis, claudos ambulare & leprosos mundas, spiritus immundos & dæmones eicitis, eos etiam qui diuturnis morbis pressi sunt sanas, mortuos denique ad vitam reuocas. Quæ quidem cum de te audiuissem, de duobus hisce alterum verum esse cogitabam, te aut Deum esse, & à Cæli fastigio delapsum, aut Dei filium saltem, qui ista tam stupenda edas miracula. Quapropter hæc ad te scripsi, magnoperè precatus, vt laborem ad me accedendi suscipere, huncque quo crucior morbum curare non graueris. Etenim Iudæos audio tibi obstrepere maleuolè, & velle libèter te aliquo magno malo afficere. Est mihi ciuitas perexigua quidem, sed ornata sanè & illustris, quæ vtrisque nostrum rerum necessariarum suppeditabit satis. Ista diuino splendore ei tum paululum elucente ad Iesum hoc modo perscripsit. Operè pretium est porrò epistolam licet breuem, plenam tamen virtutis & efficacitatis audire, quæ per eundem tabellarium à Iesu ad illum missa fuit. Cuius quidem hæc erat sententia. Rescripta Iesu ad Abgarum Principem per Ananiam curforem missa. Abgare beatus es, qui cum non videris me, in me tamen credidisti, De me enim scriptis proditum est, eos qui me viderunt in me non credere vt hi qui me non viderunt, credant & vitam consequantur. Quod scribis ad me te velle vt ad te veniam, eas res, quarum gratia sum missus, debeo hic necessario obire. Quas cum plenè

perfece-

„ perfecero, ad eum recipi qui me misit. Quo simulac assum-
 „ ptus fuero, aliquem ex discipulis meis mittam ad te, qui
 „ morbo quo tantopere torqueris, faciat medicinam, & vi-
 „ tam tibi tuisque impertiat. Illis prætereà epistolis hæc
 „ quæ sequuntur, etiam Syriaca lingua expressa, adnecte-
 bantur. Postquam Iesus assumptus fuit, Iudas qui & Tho-
 mas dicebatur Thadæum Apostolum vnum ex septuaginta
 ad Abgarum misit. Qui eo profectus ad Tobiam To-
 biæ filium diuertit. Vbi verò fama de illo passim manas-
 set, & miraculis ab eo editis esset conspicuus, Abgaro
 nunciatum est apostolum illuc à Iesu, sicut per literas an-
 tea scripserat aduentasse. Cæpit ergo Thaddæus per vir-
 tutem & potentiam Dei cuique morbo & languori medi-
 cari: sic vt omnes in magnam traduceret admirationem.
 Simulatque Abgarus magnas, incredilesque res gestas, &
 miracula ab eo edita audiisset, & quo pacto per nomen
 & virtutem Iesu Christi, morbum quemque depelleret,
 confestim secum cogitare cepit illum eundem esse, de
 quo Iesus per epistolam ita significauerat, postquam rece-
 „ ptus fuero ad eum qui misit me, quendam ex discipulis
 „ meis mittam ad te, qui te morbo afflictatum recreet, & ad
 „ integram valetudinem restituat. Accersito igitur Tobias
 apud quem diuersabatur dixit: Accepi virum quendam
 præpotentem Hierosolymis huc accessisse, qui domi tuæ
 iam commoratur, multasque in nomine Iesu facit curatio-
 nes. Hic respondit: Sanè quidem domine. Hospes qui
 huc aduenit, apud me est, & multa edit miracula. Tum il-
 le, adduc inquit eum ad me. Tobias autem rectà ad Thad-
 dæum se conferens dixit illi. Abgarus huius loci princeps
 vbi me ad se acciuerat, iussit vt te ad ipsum deducerem,
 quò morbo qui eum cruciat, curationem adhibeas. Et
 Thaddæus: Eamus inquit, quoniam ad eum reuera missus
 sum. Postridie ergo primo mane, Tobias, assumpto secum
 Thaddæo, perrexit ad Abgarum: vt autem venit, cum iam
 proceres Abgari ei præsto assisterent, extemplo in ipso
 ingressu magnū quoddā & illustre visum in vultu Thad-
 dæi Apostoli elucere Abgaro cernebatur. Quod cū Ab-
 garus conspiceretur, supplex Thaddæum adorauit. Ad-
 miratio omnes qui aderant, complexa est. Illi enim visum

EVSEBII HISTORIAE

quod soli Abgaro apparuit, minimè cernebant. Qui etiã
 à Thaddæo sciscitabatur, tunc verè discipulus es Iesu,
 filij Dei, qui sic mihi per literas pollicitus est: Mittam ad
 te quèdam è discipulis meis, qui omnem morbi tui egri-
 tudinè leuet, & tibi tuisq; omnibus vitam largiatur? Cui
 Thaddæus, quoniam, inquit, magnam fiduciam in domi-
 no Iesu, qui misit me ad te, collocasti, ob eam causam ad
 te iam missus sum. Et rursus, si fides, quam in illum con-
 tuleris, magis magisq; creuerit, mètis tuæ postulata tibi,
 vt credideris, euenient. Ad quem Abgarus, sic, inquit, in
 illum credidi, vt vellem maximè Iudæos, qui eum cruci
 affixerunt, exercitu ad eam rem collecto, prorsus è medio
 tollere, si Romanorum imperium non esset meo institu-
 to impedimento. Et Thaddæus, dominus noster, inquit,
 & Deus, Iesus Christus voluntatem sui patris expleuit.
 Quod vbi ab illo factum fuit, ad patrè denuò assumptus
 est. Cui Abgarus, & ego, inquit, in illum credidi, & in pa-
 trem eius. Tum Thaddæus, proptereà, inquit, in nomine
 ipsius domini Iesu manum super te pono. Quod vbi fe-
 cerat, è vestigio, morbo & calamitate, qua diuexabatur
 releuatus est. Abgarus igitur magnopere est proptereà
 miratus, quòd sicut de Iesu auribus acceperat, sic per
 discipulum eius & apostolum Thaddæum, qui illum absq;
 medicamentis, & herbis integræ valetudini restituisset,
 re ipsa comperiebat. Atq; non modo hunc, sed Abdum
 etiam, filium Abdi, podagræ doloribus oppressum, ad
 pristinam valetudinem reduxit. Qui cum Thaddæum ad-
 ireret, abiecit se ad pedes illius, cuius manum cum corpori
 suo haberet impositam, quod ei in optatis erat, assecu-
 tus penitus conualuit. Complures item alios illorū con-
 ciues idem apostolus ex morborum molestijs eripuit: ma-
 gnas res gessit, & cum primis admirabiles, verbū Dei pas-
 sim diulgauit. Post ista Abgarus, tu Thaddæe, inquit,
 virtute Dei hæc facis, nobisq; magnam excitas admi-
 rationem. Verum deinceps de aduentu Iesu, quo pacto con-
 tingerit, & de eius potentia, & qua tandem virtute facti-
 tauerit ea, quæ fama & creber hominum sermo ad nos
 pertulit, mihi, quæso, oratione explica. Et Thaddæus in
 præsentia, inquit, silebo: sed quoniam ad verbū Dei præ-
 dicandum

dicandum missus sum, cras mihi omnes ciues tuos conuoca, & inter illos palam Dei verbum exponam, ipsumq; vitæ sermonem inter eos disseminabo, atq; adeo de aduentu Iesu, qua ratione acciderit, de eius in terras missione, & cur à patre in mundum missus sit, vberius differā. Quinetiam de virtute rerum ab illo gestarum, de mysterijs, quæ in mundo locutus sit, qua vi & potētia ista trāsegerit, de noua & inaudita eius prædicatione, de abiectiōe & contemptu sui ipsius, de humilitate exterioris hominis, qui cuiusque oculis patebat, quo pacto etiam se ipsum deiecerit, mortem obierit, atque adeo diuinitatem aliqua ex parte imminuere visus sit, quæ à nefariis Iudeis perpeffus, quo modo in crucem actus, qua denique ratione ad inferos descenderit, maceriamq; , quæ longo æui spatio integra & immota constitisset, diruperit, vt surrexerit post triduū, vt mortuos, qui multis seculis obdormissent excitauerit: quatenus etiam solus descenderit ille quidem, sed cum ingenti multitudine ad patrem suum ascenderit, quo pacto ad dexteram Dei patris cum gloria in cælis assideat, quemadmodum cum splendore & potentia ad sententiam de viuis & mortuis ferendam venturus sit, apertè explanabo. Abgarus ergo præcepit, vt prima luce ciues sui in vnum conuenirent; Thaddæum concionantem attentè audituri. Paulo post auro tum celato, tum rudi & informi illum donari mandauit. At ille respuit, sic fatus: Si nostra prorsus dereliquimus, quomodo accipiemus aliena? Ista quadragesimo tertio anno post Christum natum gesta sunt.

Quæ sanè non absque fructu & utilitate ex Syriaca lingua ad verbum conuersa, opportunè sint in hunc locum conclusa.